

ABONAMENTUL.

Pentru monarhie:
Pe an 18 cor. $\frac{1}{2}$ an
9 cor. $\frac{1}{4}$ 4.50 fil.

Pentru străinătate:
Pe un an 24 coroane
 $\frac{1}{2}$ an 12 cor. $\frac{1}{4}$ an
6 coroane.

Unirea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
odată 14 fil., a două
oară 12 fil., a treia
oară 10 fil.

Toți ce privește foaie
să se adreseze la: Re-
dacțiunea și admini-
strațiunea „Unirea”
în Blaj.

Foaie bisericească-politică. — Apare: Marța, Joia și Sâmbăta.

La conferirea beneficiilor.

Împărțirea dreptății a fost și va fi pentru totdeauna suprema preocupare a societății omenesci. Întreaga istoria nu este altceva decât un lung șir de episoade, angajate la deslegarea marelui probleme, care nu va înceta a fi motiv de preocupare pentru întreaga omenime. E explicabil. La masa, unde se împarte dreptatea, ai în față întotdeauna indivizi, cari cred, că numai o dreptate este și aceea e a lor. Fiecare se judecă pe sine până în creștet, cumpănește motivele aduse, se cântărește cu vecinul sosit după aceeași dreptate, face aprecieri generale, locale și particulare și concludă numai la o posibilitate, care este el și altul nu.

Și totuși este altul. Acela, care a judecat tot astfel despre sine ca și amicul X, dar care a fost mai norocos să ajungă și la rezultatul așteptat.

O psihologie, care preocupă pe toți ai noștri preoți, cari se prezintă la concursul cutărei parohii. De ce a reușit cutare și nu am reușit eu? Vezi, dacă a avut oameni? Vezi dacă n'a avut pe nime? Dacă nu umblam atâta eventual nu mă luau la ochi și nu ziceau, că umblă pentru o cauză nedreaptă? Dacă umblam mai mult?...

O sută și o mie de alte și alte gânduri îl frământă pe cel ce a căzut dela concurs și îi cauzează nopți nedurmite și griji fără număr. În năcazul său omul își face imputări strajnice, osândește sistemul, invoacă dreptul poporului la alegerea în parohii...

Cum se întâmplă bunăoară și în biserica gr.-orientală, unde candidații, dimpotrivă, sunt sătui de alegerea poporului și bucuroși ar pune întreg dreptul conferirii în mâinile consistorului...

Nu avem intenția a discuta chestia în merit, căci nu am face prin aceasta serviciu nimănui și nici chiar de concluziile noastre nu am fi siguri, că ele ar putea fi pe de-a-ntregul aplicabile și ar servi cauza dreptății după toate cerințele. Nici nu avem motiv, să ne amestecăm prea adânc în chestie, după ce vedem, că în aceasta privință se urmărește într'adevăr cu o râvnă scrupuloasă principiul de: Primus inter pares, în toate patru diecezele noastre. Abaterile, ce ici-colo se observă și fără de cari peste tot nu poate fi o organizație omenească, sunt provocate în totdeauna de considerații principiare ori locale, pe cari oricare dreptate omenească le consumă ușor, fără se lasă mari valori în urmă.

Ceeace voim aci să accentuăm, este stabilirea unui echilibru, între ceice fac, și cei cari cer dreptate. Își aduc cetitorii noștri bine aminte, că în coloanele acestei foaie a apărut o serie de articole: Normativul arhidiecezan de Dr. Vasile Cerghizan, în care se statoriau anumite norme exacte, ce sunt a se aplica la conferirea fiecărui beneficiu. Și a trebuit să asistăm ici-colo la aprinse polemice, provocate de datele și cifrele minuțioase ale importantului studiu, scos dintr'un îndemn curat și cu intenții vrednice de toată lauda. Întrebăm: Aplicat oare normativul cu toată rigoarea ar fi dus cauza dreptății cu un paș înainte? Noi credem, că ar fi provocat mai mare nemulțămire regula aspră turnată în fier, care nu are nici considerații familiare, nici suflet omenesc, ca să se înduioșeze de anumite situații și să se abată dela regula fără vieață.

E destul, dacă la conferirea fiecărui beneficiu se iau în considerare: beneficiul anterior, meritele concurrentului, aptitudinile lui personale și potrivirea lui pentru noul beneficiu.

Principiu, care mulțumește pe toți și pe cei ce au reușit și mai ales pe cei ce n'au fost norocoși la concurs. E singurul mijloc, care susține echilibrul dreptății — regnorum fundamentum.

Scrisoare deschisă către redacția zărilor „Pesti Hirlap”.

De când a izbucnit marele război, nu mai dispar din coloanele ziarelor noastre românești, crucea vestitoare de moarte și chonarul negru — care arată ce umbre triste de doliu a aruncat și aruncă încă asupra neamului nostru cumplitul măcel european.

Nu trece zi să nu avem de anunțat obștei românești moartea năpraznică al unui fiu al nației noastre. Mor vitejii noștri făcând mearte de erou în primele rânduri de luptă — la nord ca și la sud la vest ca și la est. Mor, când suf-rim o înfrângere, mor când raportăm o biruință. Caderea Przemyslului ca și cucerirea lui a fost pecetluită cu sânge românesc. Tot așa și căderea și recucerirea Lembergului. Atâtea vieți de frați români s'au stins și se sting în încăierarea permanentă din Galiția, Polonia, Serbia, și acum cu Italia. E tragedia neamului nostru românesc care se îmbogățește acum cu noi pagini de jale.

Unica mângâiere ce rămâne pentru nația noastră e că jertfa și eroismul românesc este recunoscut acum oficios prin repetatele declarații ale moștenitorului de tron ale altor arhiduci și comandanți de armată, austro-ungari și germani precum și prin declarațiile primului ministru ungar.

Dar când atâția factori competenți și autorizați proclamă fără înconjur că neamul românesc și-a câștigat pe câmpul de onoare un pedestal de glorie — de ce ziarele maghiare, și în primul rând „Pesti Hirlap” nu menționează nici cu un cuvânt jertfa și eroismul românesc, — de ce trece sub tăcere cu răutate și tendențios — partea noastră de merit și contribuție la toate biruințele? De ce în toate luptele, și în toate victoriile, „Pesti Hirlap” vede numai pe soldatul maghiar, când fapt este că în toate luptele și în toate biruințele au lat parte trupe din Austro-Ungaria — și aceste trupe sunt în mare parte alcătuite din soldați de diferite naționalități, și cu deosebire români? Noi ne numărăm zi de zi morții și eroii noștri

— și „Pesti Hirlap“ — nu-i vede și nu știe de ei — căci după „Pesti Hirlap“ s'au jertfit și s'au distins în toate luptele numai soldați maghiari. Atunci unde s'au jertfit și s'au distins soldații noștri români?

În fața acestei nedreptăți permanente în apreciere și interpretare din partea ziarului „Pesti Hirlap“ — proceduri cari provoacă adânci nemulțumiri în rândurile românilor din Austro-Ungaria — ne-am văzut a adresa eri următoarea scrisoare Redacției „Pesti Hirlap“:

Onorată Redacțiune!

Urmărind zilnic cu atențiune cuprinsul ziarului Dv., am ajuns la trista convingere, că de un timp încoace a-ți uitat cu desăvârșire de a pomeni și de vitejia celor 400.000 soldați români, frați de ai noștri aflați pe câmpul de luptă. Toate cuceririle și victoriile le atribuți exclusiv soldaților maghiari, uitând de vitejia soldaților români, cari luptă alături de ei. Așa reg. 7 și 8 de honvezi care a făcut eșirea din Pșemisl, numără 95 la sută soldați români, regimentele 31, 33, 43, 50, 51, 61, 63, 64 de inf., cari în majoritate sunt români; reg. 21, 22, 23 și 24 de honvezi, au fost totdeauna prezentați în ziarul D-voastră, ca regimente cu soldați maghiari. Izbânda dela Görz, de asemenea este arătată de Dv. ca un merit exclusiv al soldaților maghiari, cu toate că pe nici un câmp de luptă numărul regimentelor românești nu e atât de mare ca pe frontul italian.

Noi care recunoaștem cu toată sinceritatea vitejia soldaților maghiari, dovedită în toate ocaziunile, — cerem ca să recunoașteți și meritele soldaților români, dându-le partea ce li-se cuvine. Dacă veți răfoi cartea de aur a armatei noastre, veți întâlni un lung șir de nume românești distinse pentru purtarea lor vitejească. Și dacă veți urmări cu luarea aminte Lista pierderilor,

veți găsi aproape în fiecare pagină nume românești, dovadă, că ei sunt mai totdeauna în linia primă de foc.

Urmând pilda D-voastră, cari a-ți cerut ziarelor germane și austriace, să recunoască partea de merit a soldaților maghiari în toate luptele, cerem și noi dela D-voastră, ca să nu treceți sub tăcere contribuția și vitejia soldaților români.

Dați și acestor viteji partea ce li-se cuvine.

Primiți etc.

Redacția „Foaia Poporului Român“.

Convenire în Atena a regelui din România, Bulgaria și Grecia.

După cum se anunță din Lugano în decursul unei curente regele din România, Bulgaria și Grecia vor conveni în Atena, la reședința regelui Greciei. La început întâlnirea acestor regi era decisă să aibă loc în București, însă pentru starea sanitară a regelui Greciei și-au schimbat planul. Regii, în călătorie vor fi însoțiți de ministrii lor de externe.

La consiliu Sârbia încă va fi reprezentată prin delegatul Pasici.

Relațiile între teritoriile dușmane ocupate. Față de suficiența cu care puterile aliate trâmbează pe față încrederea în victoria finală, față de insinuările presei acestor puteri în țările neutre și față de comunicatele oficiale ale puterilor aliate cari se trudesă din răspuseri a arăta că noile victorii ale trupelor centrale nu au importanță, ne pare util să arătăm aci cari sunt teritoriile pe cari beligeranții au ocupat reciproc unul altuia:

a) Pe teatrul de războiu occidental:

În Belgia: din cei 29.000 km. trupele franceze nu au în posesiune decât *vre o mie de kilometri pătrați* în Alsacia, dealungul Vosgilor.

Germanii au piciorul armatelor lor în următoarele regiuni:

În Belgia: din cei 29000 km. p. ei ocupă 28000, adică numai un petec de 700 km. p. nu este ocupat de germani.

În Franța: 10 din departamentele ei sunt în parte sau în întregime ocupate de germani și iată cari și cât din ele:

În departamentele:

Nord	5400 km. p.
Pas de Calais	1000 " "
Somme	1200 " "
Oise	800 " "
Aisne	6000 " "
Ardennes	5200 " "
Marne	900 " "
Meuse	2200 " "
Meurthe et Moselle	2000 " "
Vosges	300 " "

In total 25.000 " "

Adăugând la 25.000 km. p. ocupați de germani în Franța cei 28.000 ocupați în Belgia, vedem că germanii ocupă un total de 53.000 km. din teritoriul aliaților, pe când aceștia nu pot contrapune de cât un petec de 700 km. p.

b) Pe teatrul de războiu oriental:

Rușii mai ocupă astăzi o parte a Galiciei orientale la Est de Bug și Lipa și la Nord de Nistru, care are o întindere de *vre-o 11.000 km. p.* Germanii ocupă astăzi:

În guvernământele:

Kurlanda și Korno	20000 km. p.
Suwalki	5600 " "
Lomza	2400 " "
Plock	5300 " "
Kalisz (întreg)	11400 " "
Varșovia	7000 " "
Pietrko (întreg)	12300 " "
Radom	8000 " "
Kielce (întreg)	10000 " "
Lublin	6000 " "

In total 88.000 " "

FOITA.

Chinul dorului.

I.

A ris când a plecat,
Și risul lui în lacrimi
De foc, l-a înecat;

Apoi ca mut: o vorbă nu mi-a spus
Deși în urma lui priviam
Pân' l-am văzut în zare dus.

Când zarea l'a 'nghițit,
Ca umbră-i mai vedeam,
Dorit, frumosu-i chip.

Deși era departe-ajuns,
Un glas din arsu-i suflet
Cu geamăt mi-a răspuns.

În sinul zării s'a perdut
Și nu-l vedeam... dar sufletu-mi
Din nou l-a cunoscut.

Din nou să vină i-ar fi vrerea
— În sufletu-i ceteam —:
Să-și stâmpere durerea,

Cu apa cea mai lină,
A ochilor mister:
Cu lacrima senină.

II.

De-atunci trecură zile multe
Și tot în zare-l văd,
Dar zarea nu știe s'asculte
Al inimii prăpăd.

Eu știu, că e minciună
Și zarea mă trudește,
Crezându-mă ne bună:
Nimicuri povestește!

Zarea are suflet rău
Și inimă haină,
Dar rog pe bunul Dumnezeu
Ajute-mi... că's creștină.

Voind să scap de chipul mort
Ce zarea mi-l aduce,
Trudiți-mi ochi sub vâlți port,
Și inima sub cruce.

Sântu la 8/VII 1915. Dem. Toncean.

„Mobilizarea și războiul“.

Temă liberă dată școlărilor dela școala română elementară din Cetea (Alba infer.) condusă de Ioan Frâncu abs. de teol. și inv. supl.

Iată câteva interesante răspunsuri ale micuților elevi și eleve.

I.

Frunză verde de colie
Iar am început a scrie.

Am luat ceruza 'n mână
Să vă scriu dela inimă.
Du-te carte sboară 'n sus
Du-le acasă răspuns
Du-te carte 'n aer sbori
Și acasă te cobori
Și le spune, carte, așa:
De aci unde suntem noi
Cine-o mai veni 'napoi
Poate să spue săracu
Că a avut zile cu sacu.

Căci acum iubite frate
Ai întreagă dreptate
Cel bogat cu multă avere
Cu săracu alături pierde
Căci glențu-l înfuriat
Nu-l întreabă de-i bogat
Și săracul și bogatul
Îi în foc unu cu altul.
Foaie verde de pelin
Noi în Rusia pășim
Cu Rușii să ne luptăm
Țara să ne-o apărăm
Rusia li munte de piatră
Cine merge numai scapă
Rusia li țară cu spine
Cine merge numai vine.

Frunză verde de pe coastă
O astrans și țara noastră
Pe unguri, români și nemți
Voinici tineri și viteji

Cu alte cuvinte germanii ocupă din teritoriul rusesc o suprafață de 8 ori mai mare de cât ocupă rușii teritoriul german.

După o campanie de 11 luni, dusă din partea aliaților cu o superioritate numerică covârșitoare, găsim că armatele puterilor centrale ocupă un total de 141.000 kilometri pătrați, iar aliați nu se pot fali decât cu 11.700 km. p. ocupată de dânsii.

Lăsăm cifrele să vorbească.

(„Moldova“).

C. L.

Din dieceza Gherlei.

— Numiri și distingeri. —

La parohia *Baia-spie* (Felsőbánya), stătătoare sub patronatul erariului regesc, a fost numit paroh On. Ioan Anca din Kovás

La parohia *Corni* (Szi'ágysomfalu) a fost numit administrator preotul nou hirotonit Valeriu Ciurdăreanu.

La parohia *Culcea* (Kövércölcsö) a fost numit administrator Ioan Ilieș.

La parohia *Preluci* (Kölozna) a fost numit administrator preotul nou ordinar Atanasiu Sângeorzan.

Parohii: Emil Bran din Drágomérfalva, Petru Salca din Máragyulafalva, Ieronim Slăvoacă din Nagyilva, Ioan Dologa din Borgótiha, Grațian Flonta din Oláhkecel, Vasile Păcșas din Érhátvan, Vasile Murășan din Szödémeter, Ioan Oltean din Felsőszöcs, Mateiu Pop din Désakna și Gavril Szabó din Bikszád, au fost numiți protopopi onorari, dându-li-se privilej de a purta brău roșu, iar Mult Onoratului Iacob Pop, asesor consistorial, paroh în Batarcs, i-s'a dat privilej de a purta brău roșu.

M. On. Dionisiu Vajda, parohul Gherlei și protopopul districtului protopopesc, ce poartă acelaș nume, e numit paroh în Bistrița și protopop actual al aceluiaș tract protopopesc.

Profesorul de teologie M. On. și Claris. Dr. Victor Bojor, asesor consistorial, e numit paroh al Gherlei și protopop al districtului protopopesc de acelaș nume.

Preotul din Doboceni On. Alexandru Murășan, e numit administrator la parohia *Ragla*, iar la parohia Doboceni, e numit administrator nou ordinar preot On. Valeriu Cosma.

Nou hirotonitul preot On. Alexiu Bidian, e numit cooperador lângă preotul din Vălaszut, încredințându-se dânsului administrarea interimală a acelei parohii.

Parohul-protopopul tractului *Iza M. On.* Ioan Ivașco este absolvat dela administrarea tractului protopopesc al Iodului, exprimând Frăției Sale recunoștința arhierescă pentru zelul și diligența, cu care timp îndelungat a condus și purtat agendele aceluia tract și e numit administrator al districtului protopopesc Iod On. Ioan Tarța, preot în *Săcel* (Izszacsal).

Parohul-protopop din Alsóujfalu M. On. Ioan Nistor, având în vedere starea sănătății la cererea proprie e absolvat dela administrarea districtelor protopopești *Baia-spie* și *Baia-mare*, și ca recunoștință pentru conducerea îndelungată a numitelor oficii e scos de sub jurisdicțiunea oficiului protopopesc al *Băii-mari*, dându-i-se privilejul, ca în toate cauzele oficiale, ce aparțin parohiei sale, să poată comunica nemijlocit cu Ordinariatul episcopesc.

Parohul din *Baia-mare* (Nagybánya) On. Alexandru Breban, e numit administrator protopopesc al districtului protopopesc de acelaș nume.

Nou denumitul paroh la *Baia-spie* (Felsőbánya) On. Ioan Anca este numit și constituit deodată și administrator al oficiului protopopesc de acelaș nume.

Din dieceza de Oradea-mare.

Concursul pentru primirea clerului tinăr în Seminar.

În 8 Iulie a. c. s'a ținut aniversarea întâie a istoricului concurs din anul trecut, când s'a pus piatra de temelie a seminarului teologic, zidit pe cheltniala Ilustrității Sale,

s'a ținut în cadre restrânse și în spirit mai puțin vesel, din cauza evenimentelor mari din lume. Preențimea și mirenii, adunați în număr mai mic ca până acum, s'au întâlnit, s'au cunoscut, și a urmat un schimb de idei, care a recreat sufletele îngrijate.

Clerul a fost renoit și iestimp prin primirea alor 3 tineri maturizați în numărul clerului tinăr: Gherghar (Terebești), Cinca (Hajeu) și Hrițiu (Solduba). Aceștia au pășit pe aceasta carieră grea în vremuri excepțional de grele și sperăm, că darul Domnului îl vor folosi spre mângâierea și înaintarea poporului credincios. S'au mai împărțit favoruri — mai mari sau mai mici — multor tineri, cari studiază în gimnaziile din Oradea și Beiuș, s'au împărțit deci un ajutor oareșcare multor familii pentru a face și desăvârși creșterea odraslelor tinere și astfel s'a făcut contribuire reală la înaintarea poporului român.

După aceste acte însemnate de binefacere ne-am strâns la masa ospitală a Părintelui nostru, Episcopul diecezan. Aici ne-a destăinuit Ilustritatea Sa cu oratoria sa cunoscută, că în aceasta zi doria să facă săvârșirea lucrului mare început în anul trecut, sfințirea zidului seminarului teologic, dar din cauza războiului, aceasta plăcere a trebuit să fie amânată. A vorbit cu multă duioșie de eroii români, cari după recunoștințele oficiale — sunt eroi în înțelesul adevărat al cuvântului, și sângele cărora — vărsat pe toate câmpurile de luptă — ne dă nădejde sigură și neînfruntată despre posibila înaintare pe toate terenurile a poporului român.

Ne-am adunat deci, ne-am întâlnit și am schimbat idei, ne-am mângâiat și ne-am întărit în credința și nădejdea zilelor mai bune, cari vor trebui să răsără și pentru noi; am mângâiat multe familii, contribuind la înaintarea generală a culturii române: iată meritul sărbătoarei noastre diecezane, a concursului din acest an. Cor.

*

Examenul de maturitate la gimnaziul din Beiuș.

Zilele trecute s'a terminat examenul de maturitate la gimnaziul din Beiuș. Acest examen a fost condus de directorul suprem de învățământ secundar, dl *Dr. B. Vass*, un reputat bărbat de școală, cu aleasă rutină pedagogică.

Comisar episcopesc a fost Rșnul canonic *Coriolan Ardelean*.

S'au prezentat la examen 22 elevi, între cari și 3 domnișoare.

Au dat examenul cu foarte bine: Eugen Cinca, G. Pataki și L. Totu. Acest din urmă e teolog la „Propaganda“ din Roma. Din cauze binecuvântate — să zicem așa — prin luna lui Maiu a trebuit să părăsească amintitul institut.

Cu bine: I. Criste, A. Dezsó, L. Ghergariu, L. Kéri, N. Schwimmer, Art. Tămaș, E. A. Târziu, Blanca Săssmann și gentila d-soară *Bibiana Nyes*, fca mult aprențiatului nostru medic *Dr. Cornel Nyes*.

Cu suficient: M. Borca, I. Cucu, I. Kávási, V. Mihai, A. Murășanu, R. Oancea, Al. Rațiu, C. Sirea, T. Zsigmond, I. Eötvös.

Din cei asentați și plecați deja sub arme — unii chiar pe câmpul de onoare — au fost declarați maturi cu foarte bine: Al. Fântănarin, Al. Horga; cu bine: N. Chișiu, Paul Malița, D. Miclaș, I. Russu, G. Venter;

Așa stă „svarm“ linia
Gata în Galiția
Ca frunza și ca iarba
Ca comandă să primească
Pe Ruși să se repezească.

scrisă de *Traian Raica*.

II.

Iată o lucrare frumoasă a *Mariei Halalaiu*, care are 4 frați pe câmpul de luptă, toți tineri:

Când a batut doba 'n sat
Atunci s'a mobilizat
Și când frații mi s'or dus
Noi nu mai puteam de plâns
Frunzuliță de pe baltă
Mi s'or dus frați să se bată
Trei frați în Galiția
Și unul în Bosnia.

Frunzuliță de pe roată
Impărate, Impărate
Nu-i duce așa departe,
Depart de țara mea
Tocmai în Galiția
Galiție țară străină
Mulți voinici se luptă 'n tine
Puțini se întorc cu bine.

Însă cum pușcă cu zor
Îi vine glonț în picior
Și-l aruncă 'ntr'un răzor
Și zăcea rănit în sânge
Și n'avea cine îl plânge.

Foaie verde lemn uscat
Rău maică mai blăstămat
Cu mâinile câtră stele
De-am ajuns la tunuri grele
Tunu-i greu și iarna-i frig
Vai măicuță rău mă stric
Tunu-i greu și vara-i cald
Eu fața 'n lacrimi mi-o scald
Cu dor și cu mulț jele
Știu dorul măicuții mele.

Frunză verde de sălcută
„Bălgadu-i“ plin de răgute
Și sunt două cărărele
Pardosite cu năsip
Merg cătanele tot rând
Frunză verde de trifoi
Vai și-amar de voi feciori
Toți a-ți mers flori înflorite
Și vă 'ntoarceți veștezite.

(Va urma.)

cu suficient: Liciniu Cismaș, I. Gherlan, I. Miclean, Valeriu Morariu, C. Papp. Așadară au dat examen 34 tineri și anume: 5 cu foarte bine; 14 cu bine și 15 cu îndestulitor.

Respins n'a fost niciunul. Deja a doua oară se întâmplă și încă după o altă, că pregătirea elevilor noștri pentru examenul de maturitate satisface și celor mai mari așteptări din partea comisarilor ministeriali.

Aceste sunt fapte și ele, și faptele ilustrează, mai mult, decât oricâte vorbe, înaltul nivel și sfânta chemare morală și culturală a acestui institut și în aceeași vreme și jertfele, grija neadormită și toată întinderea de inimă a factorilor, cari străjuesc bunul mers al acestui înalte școli românești. (c. p.)

Războiul european.

Budapesta, 13 Iulie. (Oficial).

Frontul rusesc. Situația generală e neschimbată.

Frontul italian. Pe unele secțiuni a frontului de lângă mare ieri au avut loc violente lupte de artilerie. La Redgugtan am respins mai multe atacuri de ale diviziilor de infanterie italiană. La frontiera Tirolului și Carintiei situația e neschimbată.

Berlin, 13 Iulie. (Oficial).

Frontul apusean. Lângă fabrica de zahăr de lângă Souchez am respins un atac de al francezilor, dat cu grante de mână. În urma asaltului dat asupra cimiterului am împins pozițiile noastre pe o estensiune de 600 metri, și am luat în posesiune localitățile Cabare-Rouge, situate în direcția drumului, ce duce spre Arras. Numărul prizonierilor s'a urcat la 3 ofițeri și la 215 ostași. Inimicul, care în repetite rânduri a încercat să atace, l-am luat în foc și așa am zădărnicit exoperarea atacului. Intre Maas și Mosel inimicul a dezvoltat o activitate febrilă de artilerie. Spre seară și în decursul nopții inimicul a dat mari atacuri asupra pozițiilor noastre dela Bois-de-Pretre, cari au eșuat de focul nostru, cu pierderi grele pentru agresori.

Frontul ostic și sud-ostic. Situația e neschimbată.

Direcțiunea Institutului pedagogic gr.-cat. din Blaj.

Înștiințare.

Conform ordinului ministerial dela 28 Iunie 1915, Nr. 5960 prez., elevii preparanșiali născuți în 1897, asentați, cari la sfârșitul anului școlar 1914/15 au fost îndrumați la examen de corigență din 1—2 obiecte, dacă vor trebui să se prezinte sub drapel înainte de începerea anului școlar viitor, vor putea fi admiși la examenul corector cu două săptămâni înainte de prezentarea lor sub drapel.

Atragând deci atențiunea celor interesați, îi înștiințăm despre această dispozițiune ministeriale, invitându-i să comunice de urgență adresa, ca să le putem comunica, la timpul său, termenul examenului.

La prezentare trebuie să se arete direcțiunii biletul de înrolare.

Blaj, la 13 Iulie 1915.

Direcțiunea.

NB. Toate ziarele românești sunt rugate să publice această înștiințare.

Diverse.

Pontificele și cenzura. După știrile din sursă fidedemnă cenzura militară italiană a desfăcut 84 scrisori dela Scaunul Papal, dintre cari partea cea mai mare a fost adresată episcopilor din Europa centrală. Probabil, că desfacerea scrisorilor s'a întâmplat din eroare pentru aceasta ministrul Sallandra și-a și exprimat regretetele.

Ministrul de interne Sándor și ministrul de agricultură Gillányi în Eperjes. Din Eperjes se anunță, că în dimineața zilei de 12 crt. au sosit acolo ministrul de interne Sándor Iános și cel de agricultură Gillányi având în societate mai multe persoane din ministeriu.

Scopul călătoriei e să cerceteze ținuturile devastate de ruși și să ia în dispozițiune necesari. În Eperjes ministrii au fost primiți cu mari solemnități.

Polonia regat? Ziarul „Dagbladet“ anunță, după depeșele primite din Petrograd, că un consiliu al guvernului rus a decis și proclame Polonia de regat suveran în cadrele imperiului rusesc și să înființeze în noua Polonie un secretariat de stat.

Genadiev e deținut. Ziarul „Secolo“ din Milano, pe baza depeșelor primite din Sofia anunță, că Genadiev e deținut. La pertractarea atentatului dela casinoul orașului Sofia mai mulți culpabili au făcut declarații din cari se poate concluda, că fostul ministru Genadiev încă a fost părtaș la complotul contra regelui. După datele de până acum e cert, că Anastasov, care a fost condamnat la moarte, a convenit mai des cu Genadiev, dela care a primit suma de 10,000 franci.

Aviz. Direcțiunea institutului Pedagogic gr. cat. de fete din Gherla atrage atențiunea elevelor cari voesc a fi primite în institutul sus amintit ca petițiunile pentru primire până în 9 August st. n. negreșit să le înainteze Preaveneratului Ordinariat din Gherla.

Direcțiunea.

Preparandia din Lugoj. Primim următoarele: La preparandia gr. cat. rom. de fete din Lugoj, locurile destinate pentru elevele ordinare de pe cursul II sunt deja complinite.

Pe cursul I se pot primi încă 10 eleve ordinare, termenul concursului e 25 Iulie n. 1915.

Direcțiunea.

Esmiși militari japonezi la Roma, Paris și Londra. Ziarul „Morningpost“ comunica: O comisie militară de ofițeri japonezi a plecat în Italia. La cartierul general esmișii vor fi primiți de regele Emanuel și de șeful statului major Cadorna.

Concedierea soldaților la lucrul câmpului. Budapesta 12 Iulie. Din loc competent se anunță, în legătură cu concedierile pentru secerat că ministrul honvezimii printr'un rescript recent aduce la cunoștința autorităților militare, că soldați cari implinesc, afară de raioanele armatei servicii de asigurare la căile ferate a edificiilor și gărilor, pot fi întrebuințați în timpul liber la ordinul respectivilor comandanți de detașament de pază în raioanele cele mai apropiate la lucrul câmpului.

Consiliu de ministri în România. În 13 crt. la reședința prim-ministrului Brătianu a avut loc un consiliu ministerial, la care au participat și președintele camerei și al senatului. Înainte de începerea consiliului, ministrul de externe Porumbaru s'a consultat cu regele mai multe ore.

Abdicarea șefului social-democraților germani. Haaze, prezidentul partidului social-democrat și-a dat dimisia, pentru multele atacuri, cărora a fost expus. O mică fracțiune a social-democraților nu erau cu el de acord, în ce privește ideile lor pacifiste.

Noua armată a rușilor împotriva Bosforului. Corespondentul din Peterburg al ziarului „Secolo“, anunță, că Rusia a concentrat la Odessa o nouă armată de 200.000 luptători. Noua armată are misiunea de a pleca împotriva Bosforului. Intregă flota rusească va fi concentrată la Sevastopol, în prezența Țarului și de aici își va lua calea spre Midia, transportând și pe cei 200.000 soldați. O depeșă din Berlin anunță, că puterile ententei pregătesc un nou atac general în contra Dardanelelor, încă înainte de sfârșitul acestei luni.

Circulația interuptă la granița română-rusă. În urma măsurilor severe polițiale ce s'au luat pe țărmul rusesc al mării Negre, circulația la granița românească a Basarabiei a încetat aproape cu totul.

De două ori pe săptămână să nu mâncăm carne! Ministrul de interne a dat o ordinațiune, prin care interzice vânzarea carnei de vită, vițel și porc de două ori pe săptămână Martia și Vinerea. Cine calcă acest ordin va fi pedepsit cu închisoare până la două luni și cu pedeapsă în bani până la 600 coroane. Nici birturile, nici cafenelele nu au voie să ofere publicului mâncări de carne.

Injurături pentru un crucer. Ziarul din Oradea-mare „Tiszántul“ scrie următoarele: Un comerciant refugiat din Galiția Wolfman Abraham și-a deschis o mică dughenă în care vindea toate mărunțurile. Eliberarea Galiției de ruși Wolfman a luat-o la cunoștință cu multă satisfacție, fiindcă iar putea să-și continue geșetul în patria lui natală.

Pe drum spre Galiția la o stație i-se făcu sete și a cerut un pocal de apă dela un băiat. La plată călătorul nu a dat fără numai un crucer, iar în locul celui altă a rostit cele mai dejositoare expresiuni la adresa poporului maghiar. Ceialalți pasageri i-au aplicat câteva lovituri de bastoane călătorului, care a avut noroc cu jandarmăria căci l-au transportat la proxima stațiune la răcoare, unde are să-și ispășească fapta câteva zile.

Posta Administrațiunii.

Am primit și chitam abonamentele dela: *Mintul român* pe 1915 sem. 1-ju. — *Măgura* (p. Rodna v.) pe 1915. — *Stenea* pe Aprilie—Iunie 1915. — *Bărbătenii de jos* pe 1915 sem. 2-lea. — *Mikószilvás* pe 1915 sem 1-ju. — *Mititei* pe 1/7 1909—1/4 1910. — *Rafna* pe 1/7 1909—31/12 1910. — *Cheța* pe 1/7 1911—1/7 1912. — *Dizsér* pe Aprilie—Iunie 1915. — *Maladia* pe Aprilie—Sept. 1915. — *Pricaz* pe 25/10 1914—10/5 1915. — *Pătrângenii* pe 1915 sem. 2-lea.

Proprietar, editor și Redactor responsabil:

Augustin Grușia.